

**DIAGNOZOWANIE TRUDNOŚCI
W CZYTANIU I PISANIU**

Ewa Górniewicz

DIAGNOZOWANIE TRUDNOŚCI W CZYTANIU I PISANIU

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

TORUŃ
2017

Recenzent

dr hab. Krystyna Żuchelkowska
profesor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Redaktor prowadzący

Marta Malinowska-Reich

Redaktor techniczny

Dawid Iwanowski

Korekta

Janina Malinowska

Projekt okładki

studio graficzne RASPBERRY.com.pl

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

Toruń 2017

**Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie**

ISBN 978-83-63955-48-9

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23

tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa: www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Teoretyczne podstawy czytania i pisania	13
1. Obszary badań czytania i pisania	13
1.1. Czytanie i pisanie w ujęciu behawioralnym	15
1.2. Funkcjonalna analiza czytania i pisania	21
1.2.1. Struktura funkcjonalna	22
1.2.2. Organizacja funkcjonalna	48
1.3. Neuroanatomiczna organizacja czytania i pisania	59
1.4. Czytanie i pisanie w kontekście stylów poznawczych	68
2. Trudności w czytaniu i pisaniu	85
2.1. Analiza pojęcia na tle międzynarodowych klasyfikacji	86
2.2. Dysleksja rozwojowa – definicyjne dylematy i próba nowego ujęcia	93
2.3. Zakres występowania trudności w czytaniu i pisaniu	103
Rozdział II. Diagnoza trudności w czytaniu i pisaniu	109
1. Diagnoza – pojęcie, definicja, proces	109
2. Cele, zasady i błędy diagnozy	112
3. Diagnoza pedagogiczna – podstawy prawne	121
4. Typy diagnoz trudności w czytaniu i pisaniu	130
4.1. Diagnoza przyporządkowująca	133
4.1.1. Diagnoza klasyfikacyjna	134
4.1.2. Diagnoza typologiczna	140
4.2. Diagnoza fazy	172
4.3. Diagnoza genetyczna	181
4.3.1. Diagnoza kauzalna	182
4.3.2. Diagnoza struktury funkcjonalnej	189
4.4. Diagnoza celowościowa	198
4.5. Diagnoza prognostyczna	204

Rozdział III. Pedagogiczne diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu	207
1. Diagnozowanie gotowości do nauki czytania i pisania	210
2. Diagnozowanie trudności w trakcie nabywania umiejętności czytania i pisania	214
2.1. Badanie i analiza trudności ucznia klasy I	215
2.2. Badanie i ocena trudności w czytaniu i pisaniu w klasach II–III	217
3. Diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu przez terapeutę pedagogicznego	225
3.1. Postępowanie badawcze	227
3.1.1. Badanie mowy i języka	228
3.1.2. Badanie znajomości liter w izolacji	232
3.1.3. Badanie umiejętności czytania	234
3.1.4. Badanie umiejętności pisania	237
3.2. Analiza wyników badań	239
3.2.1. Uporządkowanie i opracowanie narzędzi badawczych	239
3.2.2. Wnioskowanie uogólniające	265
Zakończenie	269
Bibliografia	273
Aneks	281